Parlament Ewropew
2024-2029

Kumitat għall-Affarijiet Kostituzzjonali

2026/2013(INI)

11.03.2026

ABBOZZ TA' RAPPORT

Il-Partiti Politiċi Ewropej u l-Fondazzjonijiet Politiċi Ewropej – Rapport 2026 dwar l-applikazzjoni tar-Regolament (UE, Euratom) Nru 2025/2445 u dwar l-attivitajiet iffinanzjati
(2026/2013(INI))

Kumitat għall-Affarijiet Kostituzzjonali

Rapporteurs: Loránt Vincze, Charles Goerens

WERREJ

Paġna

MOZZJONI GĦAL RIŻOLUZZJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW 3

NOTA SPJEGATTIVA 8

ANNESS: DIKJARAZZJONIJIET TAL-KONTRIBUT 9

MOZZJONI GĦAL RIŻOLUZZJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW

Il-Partiti Politiċi Ewropej u l-Fondazzjonijiet Politiċi Ewropej – Rapport 2026 dwar l-applikazzjoni tar-Regolament (UE, Euratom) Nru 2025/2445 u dwar l-attivitajiet iffinanzjati

(2026/2013(INI))

Il-Parlament Ewropew,

– wara li kkunsidra l-Artikolu 2 u l-Artikolu 10(4) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u l-Artikolu 12(2) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea,

– wara li kkunsidra l-Artikoli 224 u 325 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,

– wara li kkunsidra r-Regolament (UE, Euratom) Nru 2025/2445 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Novembru 2015 dwar l-istatut u l-finanzjament tal-partiti politiċi Ewropej u l-fondazzjonijiet politiċi Ewropej[1] (minn hawn 'il quddiem ir-"Regolament),

– wara li kkunsidra r-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Settembru 2024 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni (riformulazzjoni)[2] (ir-"Regolament Finanzjarju),

– wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tal-tiegħu tal-11 ta' Novembru 2021 dwar l-applikazzjoni tar-Regolament (UE, Euratom) Nru 1141/2014 dwar l-istatut u l-finanzjament tal-partiti politiċi Ewropej u l-fondazzjonijiet politiċi Ewropej[3],

– wara li kkonsulta lill-Awtorità għall-Partiti Politiċi Ewropej u l-Fondazzjonijiet Politiċi Ewropej (minn hawn 'il quddiem l-"Awtorità") u r-rapporti annwali ta' attività tagħha,

– wara li kkunsidra l-Artikolu 55 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,

– wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Kostituzzjonali (A10-0000/2026),

A. billi partiti u fondazzjonijiet politiċi b'saħħithom fil-livell tal-UE huma essenzjali għall-iżvilupp ta' sfera politika Ewropea vera u proprja;

B. billi l-partiti politiċi Ewropej u l-fondazzjonijiet politiċi Ewropej għandhom jiżvolġu rwol aktar ċentrali fil-proċess elettorali Ewropew u jikkontribwixxu biex tiġi ffurmata kuxjenza politika tal-UE u tiġi espressa r-rieda taċ-ċittadini tal-UE; billi d-diversità politika hija essenzjali għad-dibattitu pubbliku u għall-espressjoni tal-għażliet taċ-ċittadini;

[1] ĠU L, 2025/2445, 8.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2445/oj.
[2] ĠU L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
[3] ĠU C 205, 20.5.2022, p. 37.

C. billi l-partiti politiċi Ewropej u l-fondazzjonijiet politiċi Ewropej għandhom jikkooperaw mal-partiti nazzjonali li huma membri tagħhom u mas-sħab nazzjonali tagħhom, bil-għan li jappoġġjawhom biex iqarrbu l-Unjoni u l-politiki tagħha lejn iċ-ċittadini u jżidu l-leġittimità demokratika;

D. billi fl-2025 ġew irreġistrati mal-Awtorità żewġ fondazzjonijiet oħra, li jfisser li, fil-31 ta' Diċembru 2025, mill-baġit tal-UE ġew iffinanzjati 12-il partit politiku Ewropew u 12-il fondazzjoni politika Ewropea affiljata;

E. billi r-Regolament ta' riformulazzjoni daħal fis-seħħ fit-28 ta' Diċembru 2025 u introduċa għadd ta' innovazzjonijiet importanti, fosthom regoli aktar ċari dwar l-attivitajiet politiċi Ewropej konġunti, obbligi msaħħa fil-qasam tat-trasparenza u tar-rappurtar, obbligi msaħħa rigward id-diliġenza dovuta għad-donazzjonijiet u r-rikonoxximent espliċitu tar-riżorsi awtoġenerati bħala kategorija ta' dħul;

F. billi r-Regolament m'ilux li daħal fis-seħħ; billi, b'konsegwenza ta' hekk, id-data u l-esperjenza li jirriżultaw mill-implimentazzjoni tiegħu għadhom limitati; billi valutazzjoni komprensiva tal-implimentazzjoni tar-Regolament u tal-impatt tiegħu tirrikjedi biżżejjed żmien u evidenza; billi, madankollu, fil-perjodu immedjatament wara d-dħul fis-seħħ tar-Regolament nibtu sfidi strateġiċi mhux previsti li jirrikjedu segwitu urġenti, b'mod partikolari f'dak li għandu x'jaqsam mal-finanzjament tal-fondazzjonijiet politiċi;

G. billi, skont ir-Regolament ta' riformulazzjoni, il-Parlament għandu jippubblika rapport sad-29 ta' Ġunju 2026 dwar l-applikazzjoni tar-Regolament u dwar l-attivitajiet iffinanzjati; billi l-Kummissjoni għandha għad-dispożizzjoni tagħha sena mill-pubblikazzjoni tar-rapport tal-Parlament biex tippreżenta rapport dwar l-applikazzjoni tar-Regolament, akkumpanjat, jekk xieraq, minn proposta biex temendah;

H. billi r-rapport tal-Kummissjoni għandu jagħti attenzjoni partikolari lill-implikazzjonijiet tar-Regolament għall-pożizzjoni tal-partiti politiċi Ewropej u l-fondazzjonijiet politiċi Ewropej iż-żgħar, u għar-regoli li jmexxu l-finanzjament tal-fondazzjonijiet politiċi Ewropej;

I. billi l-fondazzjonijiet politiċi Ewropej jikkostitwixxu parti integrali mill-arkitettura demokratika tal-UE inkwantu jappoġġjaw id-dibattitu politiku, l-iżvilupp tal-politiki, ir-riċerka, it-taħriġ u l-impenn ċiviku fil-livell nazzjonali u tal-UE;

J. billi l-mandat tal-fondazzjonijiet politiċi Ewropej jinkludi s-sensibilizzazzjoni politika għad-dibattitu dwar il-kwistjonijiet strateġiċi tal-UE u dwar il-proċess ta' integrazzjoni Ewropea, u l-kontribut li jingħata lil dan id-dibattitu, kif ukoll l-forniment ta' servizzi li mhumiex diretti esklużivament lill-membri jew lill-eletturi ta' partit partikolari, iżda huma miftuħa għal kulħadd f'kundizzjonijiet indaqs;

K. billi l-implimentazzjoni tar-Regolament issir f'kuntest ta' instabbiltà ġeopolitika profonda, ikkaratterizzata minn aktar kompetizzjoni strateġika, theddid ibridu, diżinformazzjoni, tfixkil teknoloġiku, tibdil fil-klima u trasformazzjonijiet soċjoekonomiċi fit-tul;

L. billi dawn l-iżviluppi jirrikjedu li l-UE ssaħħaħ il-kapaċità ta' prospettiva strateġika tagħha, governanza antiċipatorja u ppjanar tal-politiki fit-tul, bil-għan li tħejji ruħha b'mod effikaċi għall-isfidi fil-perjodu sal-2040 u lil hinn;

M. billi l-fondazzjonijiet politiċi Ewropej jinsabu f'pożizzjoni privileġġata biex jikkontribwixxu għal dan l-isforz permezz tar-riċerka fit-tul, tal-analiżi komparattiva, tad-djalogu tranżnazzjonali, tal-edukazzjoni politika u tat-tisħiħ tal-kapaċitajiet;

N. billi l-livell u l-istruttura attwali tal-finanzjamenti tal-UE għad-dispożizzjoni tal-fondazzjonijiet politiċi Ewropej ma għadhomx proporzjonati għall-portata, għall-importanza strateġika u għall-kumplessità dejjem akbar tal-kompiti tagħhom;

Valutazzjoni ġenerali tar-Regolament ta' riformulazzjoni

1. Jilqa' l-adozzjoni tar-Regolament ta' riformulazzjoni bħala pass importanti lejn il-modernizzazzjoni tal-qafas ġuridiku għall-partiti politiċi Ewropej u għall-fondazzjonijiet politiċi Ewropej, u t-tisħiħ tal-integrità demokratika fil-livell tal-UE;

2. Josserva li r-Regolament tejjeb iċ-ċarezza tad-dritt f'diversi setturi, b'mod partikolari f'dak li għandu x'jaqsam mal-attivitajiet politiċi Ewropej konġunti, mar-rekwiżiti ta' trasparenza u mal-garanziji kontra l-indħil barrani;

3. Jenfasizza, madankollu, li l-esperjenza u d-data dwar l-implimentazzjoni tar-Regolament ta' riformulazzjoni għandhom limitati u li valutazzjoni aktar fil-fond u orizzontali tkun tista' ssir biss f'fażi ulterjuri; jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-isfidi strateġiċi mhux previsti li nbtu fil-perjodu immedjatament wara d-dħul fis-seħħ tar-Regolament, b'mod partikolari f'dak li għandu x'jaqsam mal-finanzjament tal-fondazzjonijiet politiċi, jirrikjedu madankollu segwitu urġenti;

4. Jieħu nota tal-inċertezza tad-dritt u tar-restrizzjonijiet operattivi li għadhom iħabbtu wiċċhom magħhom il-fondazzjonijiet politiċi Ewropej, b'mod partikolari fir-rigward tal-klassifikazzjoni tal-kostijiet eliġibbli, u jqis li dawn il-kwistjonijiet jeħtieġu kjarifika fil-pront;

Rwol tal-fondazzjonijiet politiċi Ewropej

5. Itenni li l-fondazzjonijiet politiċi Ewropej jiżvolġu rwol istituzzjonali distint fl-ambitu tat-Trattati billi jrawmu l-kuxjenza politika Ewropea, jappoġġjaw it-tfassil ta' politiki bbażat fuq l-evidenza u jsaħħu l-kultura demokratika u l-impenn ċiviku fl-UE kollha;

6. Jiġbed l-attenzjoni għall-kuntest ġeopolitiku u teknoloġiku dejjem aktar instabbli mill-pubblikazzjoni tal-proposta tal-Kummissjoni tal-2021 relatata mar-riformulazzjoni tar-Regolament (UE, Euratom) Nru 1141/2014[4], ikkaratterizzat minn tensjonijiet eħrex fir-rigward tas-sigurtà, indħil barrani fil-proċessi demokratiċi u trasformazzjoni soċjoekonomika aċċelerata; jissottolinja li dawn l-iżviluppi jsaħħu l-importanza tal-ippjanar politiku fit-tul, tal-edukazzjoni demokratika u tad-djalogu transfruntier, li għalihom il-fondazzjonijiet politiċi Ewropej jagħtu kontribut speċjali;

[4] Proposta tal-Kummissjoni tal-25 ta' Novembru 2021 għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-istatut u l-finanzjament tal-partiti politiċi Ewropej u l-fondazzjonijiet politiċi Ewropej (riformulazzjoni),(COM(2021)0734).

7. Josserva li, fid-dawl taż-żieda fir-responsabbiltajiet tagħhom, il-fondazzjonijiet politiċi Ewropej jeħtieġu l-istrumenti finanzjarji neċessarji u riżorsi adegwati u stabbli biex jassumu bis-sħiħ ir-rwol istituzzjonali tagħhom, abbażi tat-titjib li introduċa r-Regolament;

Proposti għal titjib

8. Jisħaq fuq il-bżonn li jiġi żgurat li l-fondazzjonijiet politiċi Ewropej ikunu mgħammra b'qafas ġuridiku sod u b'sigurtà finanzjarja; jimpenja ruħu li jikkollabora mal-fondazzjonijiet biex jagħti din is-sigurtà kemm jista' jkun fl-ambitu tal-qafas eżistenti, b'mod partikolari permezz ta' reviżjoni tal-mod kif l-organizzazzjonijiet membri tagħhom jappoġġjaw lill-fondazzjonijiet mil-lat finanzjarju; jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li r-Regolament ma jipprojbix mudell tal-ħlasijiet ta' sħubija flessibbli u bbażat fuq il-parteċipazzjoni, li permezz tiegħu l-organizzazzjonijiet membri jikkontribwixxu abbażi tal-livell ta' involviment tagħhom fl-attivitajiet konġunti; jissottolinja l-fatt li l-attivitajiet konġunti stess għandhom ikunu newtrali f'termini ta' bażit u ma għandhomx jiġġeneraw introjtu għall-fondazzjonijiet li jaqbżu l-kostijiet effettivament imġarrba;

9. Josserva li applikazzjoni rigoruża tad-definizzjoni ta' kontribuzzjonijiet mill-membri, il-pressjoni finanzjarja u amministrattiva eżerċitata biex jiġu kkomplementati l-għotjiet mill-bażit tal-UE b'riżorsi awtoġenerati, ir-regoli applikabbli għall-attivitajiet politiċi Ewropej konġunti mal-fondazzjonijiet membri u l-livell ġenerali ta' finanzjament tal-Unjoni jillimitaw l-awtonomija finanzjarja u s-sostenibbiltà tal-fondazzjonijiet politiċi Ewropej, speċjalment fid-dawl tar-responsabbiltajiet dejjem akbar tagħhom, u jissottolinja li huwa essenzjali li jkun hemm qafas ta' finanzjament sostenibbli biex tinżamm l-indipendenza tagħhom u tiġi evitata influwenza privata indebita;

10. Jinkoraġġixxi lill-Awtorità, f'kooperazzjoni mal-Kummissjoni, tkompli u tiżviluppa aktar id-djalogu tagħha mal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti, bil-għan li tissensibilizza dwar l-impatt tal-oqfsa ta' finanzjament nazzjonali fuq il-funzjonament tal-fondazzjonijiet politiċi Ewropej u tidentifika soluzzjonijiet prattiċi mmirati biex jevitaw restrizzjonijiet mhux mixtieqa fuq is-sostenibbiltà finanzjarja tagħhom;

11. Jirrikonoxxi l-isforzi li għamlu l-fondazzjonijiet politiċi Ewropej biex jiddiversifikaw u jistabbilizzaw is-sorsi ta' finanzjament tagħhom fi ħdan il-qafas regolatorju eżistenti u jinkoraġġixxi jkomplu jintużaw b'mod ibbilanċjat u trasparenti l-mekkaniżmi tar-riżorsi proprji disponibbli;

Kunsiderazzjonijiet finali

12. Jistieden lill-Kummissjoni tagħmel rieżami mmirat tad-dispożizzjonijiet ta' finanzjament applikabbli għall-fondazzjonijiet politiċi Ewropej fl-ambitu tar-Regolament, abbażi tar-riżultati ta' dan ir-rapport u tal-esperjenza miksuba minn mindu daħal fis-seħħ ir-Regolament ta' riformulazzjoni;

13. Jistieden lill-Kummissjoni tippreżenta proposta leġiżlattiva ta' riformulazzjoni li tirrevedi r-regoli ta' finanzjament tal-fondazzjonijiet politiċi Ewropej, inkluża emenda tal-Artikolu 22(4) tar-Regolament biex jiżdied il-limitu massimu tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji jew tal-għotjiet mill-bażit ġenerali tal-Unjoni għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli mġarrba minn fondazzjoni politika Ewropea;

14. Jimpenja ruħu li jirrevedi l-livell ġenerali tal-finanzjamenti tal-UE għall-fondazzjonijiet politiċi fl-ambitu tal-qafas finanzjarju pluriennali li jmiss għall-perjodu 2028-2034, bil-għan li jiġu żgurati riżorsi finanzjarji xierqa, stabbli u prevedibbli, ikun possibbli għall-fondazzjonijiet biex jidħlu f'attivitajiet ta' prospettiva strateġika fit-tul u ta' tisħiħ tal-kapaċitajiet u jżommu standards għoljin ta' trasparenza, responsabbiltà u indipendenza, u tiġi żgurata proporzjonalità bejn l-obbligi ta' konformità u l-finanzjamenti disponibbli;

15. Jikkonkludi li l-forniment ta' finanzjamenti xierqa lill-fondazzjonijiet politiċi Ewropej jikkostitwixxi investiment strateġiku fir-reżiljenza demokratika u fil-kapaċità ta' governanza fit-tul tal-UE;

°

° °

16. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex tgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

NOTA SPJEGATTIVA

Ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 2025/2445, adottat bħala riformulazzjoni tar-Regolament (UE, Euratom) Nru 1141/2014, jirrappreżenta aġġornament sinifikanti tal-qafas ġuridiku li jirregola l-partiti politiċi Ewropej u l-fondazzjonijiet politiċi Ewropej. Ġie adottat bħala reazzjoni għall-isfidi demokratiċi, ġuridiċi u ġeopolitiċi li qed jevolvu, inkluż it-tħassib rigward it-trasparenza, ir-responsabbiltà u l-indħil barrani. Il-fondazzjonijiet politiċi Ewropej jokkupaw pożizzjoni speċifika u indispensabbli fi ħdan l-ekosistema demokratika tal-Unjoni. Il-missjoni tagħhom, li mhijiex dik li jagħmlu kampanja elettorali, tikkonsisti f'li jrawmu kuxjenza politika Ewropea, jappoġġjaw l-iżvilupp tal-politiki, jinkoraġġixxu l-impenn ċiviku u jippermettu riflessjoni politika fit-tul fil-livell Ewropew. Dan ir-rwol huwa rikonoxxut espliċitament fl-Artikolu 10(4) tat-TUE u huwa rifless ukoll fil-kompiti assenjati lill-fondazzjonijiet skont ir-Regolament.

Il-korapporteurs iqisu li l-importanza strateġika ta' dan ir-rwol kibret. Il-fondazzjonijiet politiċi Ewropej qed jaġixxu dejjem aktar ta' pjattaformi għad-dibattitu tranżnazzjonali, għar-riċerka dwar il-politiki u għall-edukazzjoni politika, permezz ta' rabta bejn l-atturi politiċi u d-dinja akkademika, is-soċjetà ċivili u ċ-ċittadini fuq livell transfruntier.

L-applikazzjoni tar-Regolament ta' riformulazzjoni taħbat ma' perjodu ta' inċertezza ġeopolitika profonda. L-Unjoni Ewropea qed tħabbat wiċċha ma' theddid ibridu, diżinformazzjoni, rivalità ġeopolitika, tfixkil teknoloġiku, tibdil fil-klima u trasformazzjonijiet soċjoekonomiċi fit-tul. Dawn l-iżviluppi jissottolinjaw il-bżonn ta' reżiljenza demokratika aktar b'saħħitha u prospettiva strateġika msaħħa. Il-fondazzjonijiet politiċi Ewropej jinsabu fil-pożizzjoni ideali biex jagħtu kontribut għal dan l-isforz. Permezz tar-riċerka, tal-bini ta' xenarji, tal-analiżi komparattiva u tat-taħriġ, jgħinu lis-sistemi politiċi u lid-deċiżuri futuri jħejju ruħhom għall-isfidi fit-tul li jmorru ferm lil hinn miċ-ċiklu elettorali immedjat.

Fl-istess ħin, l-eżerċizzju ta' monitoraġġ juri li r-Regolament ta' riformulazzjoni ma jindirizzax biżżejjed it-tħassib li ilu jberren fir-rigward tal-qafas ta' finanzjament applikabbli għall-fondazzjonijiet politiċi Ewropej. Anki jekk l-obbligi ta' konformità żdiedu, il-livell ġenerali u l-istruttura tal-finanzjamenti ma evolvewx b'tali mod li jirrifletti l-portata u l-importanza strateġika dejjem akbar tal-attivitajiet tal-fondazzjonijiet.

Il-korapporteurs josservaw li l-livelli ta' finanzjament attwali għadhom insuffiċjenti mil-lat strutturali. Limiti rigoruži għar-riżorsi proprji u għall-introjtu awtoġenerat, flimkien ma' kostijiet amministrattivi u ta' konformità ogħla, jillimitaw il-kapaċità tal-fondazzjonijiet li jidħlu f'attivitajiet ambizzjuži, fit-tul u b'viżjoni fil-bogħod.

Abbaži ta' dan, ir-rapport jistieden lill-Kummissjoni tagħmel rieżami mmirat tad-dispożizzjonijiet ta' finanzjament applikabbli għall-fondazzjonijiet politiċi Ewropej u, meta jkun xieraq, tippreżenta proposta leġiżlattiva li tirrevedi dawk id-dispożizzjonijiet. Tali reviżjoni għandha tadotta approċċ ibbilanċjat, u tiżgura biżżejjed riżorsi filwaqt li żżomm standards għoljin ta' trasparenza, responsabbiltà u indipendenza.

ANNESS: DIKJARAZZJONIJIET TAL-KONTRIBUT

F'konformità mal-Artikolu 8 tal-Anness I tar-Regoli ta' Proċedura, ir-rapporteurs jiddikjaraw li fir-rapport tagħhom inkludew kontribut dwar kwistjonijiet li għandhom x'jaqsmu mas-suġġett tal-fajl li rċevew, għat-tħejjija tal-abbozz ta' rapport, mingħand ir-rappreżentanti ta' gruppi ta' interess li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Ftehim Interistituzzjonali dwar Reġistru Obbligatorju ta' Trasparenza[1] li ġejjin, jew mingħand ir-rappreżentanti ta' awtoritajiet pubbliċi ta' pajjiżi terzi, inklużi l-missjonijiet diplomatiċi u l-ambaxxati tagħhom, li ġejjin:

1. Rappreżentanti ta' gruppi ta' interess li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Ftehim Interistituzzjonali dwar Reġistru Obbligatorju ta' Trasparenza
2. Rappreżentanti ta' awtoritajiet pubbliċi ta' pajjiżi terzi, inklużi l-missjonijiet diplomatiċi u l-ambaxxati tagħhom

Il-lista ta' hawn fuq hija mfassla taħt ir-responsabbiltà esklużiva tar-rapporteurs.

Meta persuni fiżiċi jkunu identifikati fil-lista b'isimhom, bil-funzjoni tagħhom jew bit-tnejn li huma, ir-rapporteurs jiddikjaraw li ppreżentaw lill-persuni fiżiċi kkonċernati l-Avviż tal-Parlament Ewropew Nru 484 dwar il-Protezzjoni tad-Data (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), li jistabbilixxi l-kundizzjonijiet applikabbli għall-ipproċessar tad-data personali tagħhom u d-drittijiet marbuta ma' dak l-ipproċessar.

[1] Il-Ftehim Interistituzzjonali ta' Mejju 2021 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni Ewropea dwar Reġistru Obbligatorju ta' Trasparenza (ĠU L 207, 11.6.2021, p. 1, ELI:http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).